

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Δ/ΝΣΗ Α.Ε. & ΠΙΣΤΕΩΣ

ΤΜΗΜΑ Γ'

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2014

Αρ. Πρωτ. : Κ2-7360

Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Τ.Κ. : 101 81
Πληροφορίες : Ε. Αθανασάκη
Τηλέφωνο : 213 – 15 14 303
210 – 38 43 391
Fax : 210 – 38 38 981
210 – 38 42 509

ΠΡΟΣ: -**Επαγγελματικό Επιμελητήριο
Θεσσαλονίκης – Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
fax 2310-370114, 370166**

-Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων
της Χώρας (φροντίδι της Κ.Ε.Ε.Ε.)

ΚΟΙΝ.: -ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Γ.Ε.ΜΗ.
-ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΕΜΗ
Ακαδημίας 6
10671 Αθήνα
ΦΑΞ 210 3622320

ΘΕΜΑ: Διάφορα Θέματα

Σε απάντηση των ερωτημάτων που μας υπέβαλλε με το Α. Π. 3853/05-12-2013 έγγραφό του το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης (Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.) και λόγω του γενικότερου ενδιαφέροντος που αυτά παρουσιάζουν, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1) Για τον ορισμό διαχειριστή ΕΠΕ ή για την παράταση της θητείας του διαχειριστή ΕΠΕ αρκεί η καταχώρηση και δημοσίευση του πρακτικού της συνέλευσης των εταίρων της ΕΠΕ που αποφασίζουν σχετικά ή απαιτείται τροποποίηση καταστατικού, οπότε απαιτείται και συμβολαιογραφικό έγγραφο;

Τροποποίηση του καταστατικού απαιτείται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν ισχύει η νόμιμη διαχείριση (βλ. άρθρο 16¹ του ν. 3190/1955) και στο καταστατικό περιλαμβάνεται διάταξη που ορίζει ονομαστικά τους διαχειριστές, η οποία, φυσικά πρέπει να τροποποιηθεί στην περίπτωση κατά την οποία οι εταίροι επιθυμούν την αλλαγή του διαχειριστή. Στις περιπτώσεις που το καταστατικό περιέχει διάταξη όπου ρητά ορίζει ότι οι διαχειριστές ορίζονται με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, τότε εφαρμόζεται η παράγραφος 3 του άρθρου 17² του ν. 3190/1955 και σε δημοσιότητα υποβάλλεται η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 3419/2005 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (καταχώρηση της απόφασης, δημοσίευση περιληπτικής

¹ Άρθρ. 16. Ν. 3190/1955

Η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκροσώπησις της εταιρείας ανήκει, εάν δεν συμφωνήθη άλλως, εις όλους τους εταίρους δρώντας συλλογικώς.

² Άρθρο 17 Ν. 3190/1955

1. Διά του καταστατικού ή δι' αποφάσεως της συνέλευσεως των εταίρων, Η διαχείρησις των εταιρικών υποθέσεων και η εκροσώπησις της εταιρείας δύνανται να ανατεθή εις ένα η πλείονας εταίρους ή μη εταίρους επί ωρισμένον χρόνον ή μη.

"3. Η απόφαση της Συνέλευσης για το διορισμό των διαχειριστών, στην οποία απαραίτητα πρέπει να αναφέρεται αν οι διαχειριστές αυτοί δεσμεύουν την εταιρεία όταν ενεργούν μεμονωμένα ή από κοινού, υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8. Στη δημοσιότητα αυτή υποβάλλεται επίσης η με οποιοδήποτε τρόπο λήξη της διαχείρισης ως προς ένα ή περισσότερους διαχειριστές. Ελάττωμα ως προς το διορισμό των διαχειριστών δεν αντιτάσσεται στους καλόπιστους τρίτους, εφόσον τηρήθηκαν οι σχετικές με το διορισμό τους διατυπώσεις δημοσιότητας".

ανακοίνωσης στη μερίδα της εταιρίας στο ΓΕΜΗ και αποστολή αυτής στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση στο ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ & ΓΕΜΗ) σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 6³ της ΥΑ Κ1-884 (ΦΕΚ 1420/Β/2012).

2.α. Δικαστική απόφαση που διατάζει την έξοδο εταίρου από ΕΠΕ ή τον αποκλεισμό εταίρου από ΕΠΕ και την απόδοση της αξίας της εταιρικής μερίδας του εξερχόμενου ή αποκλειόμενου εταίρου καταχωρείται στο ΓΕΜΗ και δημοσιεύεται στο ΦΕΚ ή απλά υποχρεώνει την εταιρία σε απόδοση της αξίας της εταιρικής μερίδας, στον εξερχόμενο ή αποκλειόμενο εταίρο, με σύγχρονη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της εταιρίας, κατά τις διατάξεις του αρ. 43 του Ν. 3190/1955, οπότε και απαιτείται τροποποίηση καταστατικού της εταιρίας, (σύμφωνα με το αρ. 41,42 του ίδιου νόμου), και τελικά καταχωρείται και δημοσιεύεται η τροποποίηση του καταστατικού και όχι η δικαστική απόφαση ή θα πρέπει να καταχωρηθεί τόσο η απόφαση όσο και η μεταγενέστερη τροποποίηση;

β. Ενημερώστε μας αν ισχύει το ίδιο με τα ανωτέρω και σε περίπτωση που με δικαστική απόφαση επιτρέπεται η έξοδος εταίρου από ΕΠΕ χωρίς να προσδιορίζει την αξία της εταιρικής του συμμετοχής. Ειδικά για την περίπτωση αυτή σας αποστέλλουμε συνημμένη την σχετική δικαστική απόφαση (συνημμένο 1). Εν προκειμένω, θα πρέπει να δημοσιεύσουμε στο ΓΕΜΗ και στο ΦΕΚ; Αν ναι, οι δημοσιεύσεις αυτές θα είναι ατελώς;

α) Σύμφωνα με την περ. γ της παρ. 4 του άρθρου 11⁴ του ν. 3419/2005 η αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. είναι υποχρεωμένη να προβαίνει αυτεπάγγελτα στην καταχώρηση δικαστικών αποφάσεων που κηρύσσουν, αναγνωρίζουν ή μεταβάλλουν έννομες καταστάσεις και σχέσεις του υπόχρεου, οι οποίες αντιτάσσονται κατά νόμο προς κάθε τρίτο και οι οποίες αφορούν την καταχώρηση, μεταβολή ή Διαγραφή, όπως δικαστικές αποφάσεις που επιφέρουν την είσοδο ή αποχώρηση εταίρων ή μελών υπόχρεων νομικών προσώπων και ενώσεων προσώπων.

Όσον αφορά την ύπαρξη υποχρέωσης ή όχι καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ., δικαστικής απόφασης που διατάσσει την έξοδο ή τον αποκλεισμό εταίρου από ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 2 και 3⁵ του ν. 3190/1955) και την απόδοση της αξίας της εταιρικής μερίδας με σύγχρονη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου και τροποποίηση του καταστατικού, θα πρέπει να ληφθεί

³ Άρθρο 6 ΥΑ Κ1-884(ΦΕΚ 1420/Β/2012)

Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης

Τα στοιχεία που καταχωρίζονται στη Μερίδα Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης είναι τα προβλεπόμενα

στα άρθρα 8 παρ. 1 και 4 του Ν. 3190/1955 όπως ισχύει, και επιπλέον: 1. Τα πλήρη στοιχεία ταυτότητας (ονοματεπώνυμο, ονοματεπώνυμο γονέων, αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου, τόπος και χρόνος γέννησης, πλήρης διεύθυνση κατοικίας) των διαχειριστών και των εκπροσώπων αυτής. Αν τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου είναι νομικά πρόσωπα, τους αριθμούς Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον υπάρχουν, και τα βασικά στοιχεία εξατομικεύσής τους (επωνυμία, νομική μορφή, έδρα) 2. Η άδεια διαμονής και, όπου απαιτείται, άδεια εργασίας προκειμένου για υπηκόους χωρών εκτός Ε.Ε. των ιδρυτών, των εταίρων και των διαχειριστών.

⁴ Άρθρο 11 του ν. 3419/2005 γ. Αν περιέλθουν σε αυτήν, με οποιονδήποτε τρόπο, δικαστικές αποφάσεις που δημιουργούν, κηρύσσουν, αναγνωρίζουν ή μεταβάλλουν έννομες καταστάσεις και σχέσεις του υπόχρεου, οι οποίες αντιτάσσονται κατά νόμο προς κάθε τρίτο και οι οποίες αφορούν την καταχώρηση, μεταβολή ή Διαγραφή, όπως δικαστικές αποφάσεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις ε', στ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6, δικαστικές αποφάσεις, διοικητικές πράξεις ή δικαιοπραξίες που επιφέρουν τη λύση του υπόχρεου νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων, δικαστικές αποφάσεις, διοικητικές πράξεις ή δικαιοπραξίες που επιφέρουν την είσοδο ή αποχώρηση εταίρων, μελών υπόχρεων νομικών προσώπων και ενώσεων προσώπων και το διορισμό ή την παύση εκπροσώπων των υπόχρεων νομικών προσώπων, ενώσεων προσώπων και υποκαταστημάτων.

⁵ Άρθρ.33 ν. 3190/1955

Έξοδος εταίρου και αποκλεισμός εταίρου

1. Το καταστατικό δύναται να περιλαμβάνει διατάξεις περί δικαιώματος των εταίρων όπως εξέλθωσι της εταιρείας υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

2. Πας εταίρος δύναται να εξέλθω της εταιρείας ένεκα σπουδαίου λόγου κατόπιν αποφάσεως του Προέδρου των Πρωτοδικών. Διά της αυτής αποφάσεως προσδιορίζονται και η αξία της μερίδος συμμετοχής του εξερχόμενου εταίρου κατ' ανάλογον εφαρμογήν του άρθρου 29 παρ. 1 και παρ. 4.

3. Υφισταμένου σπουδαίου λόγου το Δικαστήριο αιτήσκει παντός διαχειριστού ή εταίρου δύναται να αποκλείσει της εταιρείας τινά η τινάς των εταίρων εφ' όσον ελήφθη περί τούτου απόφασις της συνελεύσεως. Από της καταβολής εις τον αποκλειόμενον εταίρον της αξίας της μερίδος συμμετοχής αυτού προσδιοριζομένης κατά τα εν άρθρω 29 παρ. 1 και παρ. 4 οριζόμενα η εταιρεία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών.

υπόψη η μεταβολή που προκάλεσε η δικαστική απόφαση. Αν δηλαδή η έξοδος του εταίρου ή ο αποκλεισμός του επήλθε από την έκδοση της δικαστικής απόφασης, τότε αυτή πρέπει να καταχωρισθεί στο Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον φυσικά περιέλθει στην αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ανεξαρτήτως των ενεργειών στις οποίες πρέπει προβεί η υπόχρεη εταιρία (μείωση κεφαλαίου και τροποποίηση καταστατικού) σε συμμόρφωση στη δικαστική απόφαση, για τις οποίες, υπάρχει αυτοτελής υποχρέωση καταχώρισης.

β) Σχετικά με τη δικαστική απόφαση που επιτρέπει την έξοδο εταίρου από ΕΠΕ (άρθρο 33 παρ. 2⁶ του ν. 3190/1955), χωρίς να προσδιορίζεται η αξία της εταιρικής του συμμετοχής, εξαιτίας της παραίτησης του εταίρου από αυτό το δικαίωμα, δεδομένου ότι η εν λόγω δικαστική απόφαση επιφέρει την εξόδο του εταίρου, θα πρέπει, εφόσον προσκομίζεται από τον εταίρο που αποχωρεί, σύμφωνα με την περ. γ της παρ. 4 του άρθρου 11⁷ του ν. 3419/2005, να καταχωρισθεί στο Γ.Ε.ΜΗ. και, δεδομένου ότι αφορά σε Ε.Π.Ε., σχετική ανακοίνωση περί της καταχώρισης να δημοσιευθεί στο ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ & Γ.Ε.ΜΗ. Προϋπόθεση για την καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 8⁸ του Ν. 3419/2005, αποτελεί η καταβολή του σχετικού τέλους καθώς και η καταβολή του τέλους δημοσίευσης στο ΦΕΚ, είτε σύμφωνα με το δεύτερο είτε σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 13⁹ του ν. 3419/2005.

Επειδή όμως, σύμφωνα με το άρθρο 6¹⁰ του ν. 3190/1955 τα στοιχεία των εταίρων ανήκουν στο ελάχιστο περιεχόμενου του καταστατικού, μετά τη δημοσίευση της δικαστικής απόφασης θα πρέπει οι εναπομένοντες εταίροι να προβούν σε τροποποίηση του καταστατικού της Ε.Π.Ε., η οποία γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 15¹¹ του Ν. 3419/2005 και του άρθρου 38¹² του Ν.

6 Άρθρ.33 Ν. 3190/1955

2. Πας εταίρος δύναται να εξέλθει της εταιρείας ένεκα σπουδαίου λόγου κατόπιν αποφάσεως του Προέδρου των Πρωτοδικών. Διά της αυτής αποφάσεως προσδιορίζονται και η αξία της μερίδος συμμετοχής του εξερχομένου εταίρου κατ' ανάλογον εφαρμογήν του άρθρου 29 παρ. 1 και παρ. 4.

7 Άρθρο 11 Ν. 3419/2005

γ. Αν περιέλθουν σε αυτήν, με οποιονδήποτε τρόπο, δικαστικές αποφάσεις που δημιουργούν, κηρύσσουν, αναγνωρίζουν ή μεταβάλλουν έννομες καταστάσεις και σχέσεις του υπόχρεου, οι οποίες αντιπύσσονται κατά νόμο προς κάθε τρίτο και οι οποίες αφορούν την καταχώριση, μεταβολή ή Διαγραφή, όπως δικαστικές αποφάσεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις ε', στ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6, δικαστικές αποφάσεις, διοικητικές πράξεις ή δικαιπραξίες που επιφέρουν τη λύση του υπόχρεου νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων, δικαστικές αποφάσεις, διοικητικές πράξεις ή δικαιπραξίες που επιφέρουν την είσοδο ή αποχώριση εταίρων, μελών υπόχρεων νομικών προσώπων και ενώσεων προσώπων και το διορισμό ή την παύση εκπροσώπων των υπόχρεων νομικών προσώπων, ενώσεων προσώπων και υποκαταστημάτων.

8 Άρθρο 8 Ν. 3419/2005

Λοιπές προϋποθέσεις καταχώρισης και προϋποθέσεις χορήγησης αντιγράφων, αποσπασμάτων και πιστοποιητικών

1. Η καταχώριση και οποιαδήποτε μεταβολή αυτής στο Γ.Ε.ΜΗ., καθώς και η χορήγηση αντιγράφων, αποσπασμάτων των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μερίδα ή πιστοποιητικών, προϋποθέτει την προηγούμενη καταβολή σχετικού τέλους όπως περιγράφεται στην παράγραφο 4.

9 Άρθρο 13 Ν. 3419/2005

2.α) Αν η εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. και κάθε περαιτέρω καταχώριση, μεταβολή ή Διαγραφή αφορά ανώνυμες εταιρίες, εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, ευρωπαϊκές εταιρίες, ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρίες και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιριών στην ημεδαπή, που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ, ζ' και η' της παραγράφου 1 του άρθρου 1, η αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. αποστέλλει, αυτεπαγγέλτως, στο Εθνικό Τυπογραφείο ανακοίνωση για τη σχετική καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., με περιληπτική αναφορά του περιεχομένου της καταχώρισης, μεταβολής ή Διαγραφής και του χρόνου διενέργειας αυτών. Προϋπόθεση της αποστολής της ανακοίνωσης αποτελεί η προηγούμενη καταβολή από τον υπόχρεο των τελών δημοσίευσης στο Τεύχος Ανωτόμων Εταιριών - Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και Γενικού Εμπορικού Μητρώου. Σε περίπτωση αυτεπάγγελτης εγγραφής, καταχώρισης, μεταβολής ή Διαγραφής, σύμφωνα με το άρθρο 11, η υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. αποστέλλει τη σχετική ανακοίνωση στο Εθνικό Τυπογραφείο και επιβάλλει τα σχετικά τέλη στον υπόχρεο.

10 Άρθρ. 6. ν 3190/1955

1. Η εταιρική σύμβασις καταρτίζεται μόνον διά συμβολαιογραφικού εγγράφου.

2. Το εταιρικών έγγραφον δέον να περιέχη α) το όνομα το επώνυμον και το επάγγελμα των εταίρων την κατοικίαν και την ιθαγένειαν αυτών β) την εταιρικὴν επωνυμίαν γ) την ἔδραν της εταιρείας και τον σκοπόν αυτής. Ως ἔδρα δέον να ορίζηται εἰς Δήμος ἢ μία Κοινότης της Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας δ) την ιδιότητα της εταιρείας ὡς περιορισμένης ευθύνης ε) το κεφάλαιον της εταιρείας την μερίδα συμμετοχῆς και τα τυχόν πλείονα εταιρικά μερίδια εκάστον ὡς και βεβαίωσιν τῶν ἰδρυτῶν περὶ καταβολῆς του κεφαλαίου στ) το αντικείμενον τῶν εἰς εἶδος εισφορῶν την αποτίμησιν αυτῶν και το ὄνομα του εισφέροντος εταίρου ὡς και το σύνολον της αξίας τῶν εἰς εἶδος εισφορῶν ζ) την διάρκειαν της εταιρείας.

11 Άρθρο 15 Ν. 3419/2005

Αποτελέσματα της καταχώρισης

3190/1955 προκύπτει πως απαιτείται να τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16¹³ του ν. 3419/2005, δηλαδή α) με καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., β) με δημοσίευση στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. και γ) με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης στο ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ & Γ.Ε.ΜΗ.

3) Σύμφωνα με το υπ'αρ. πρωτ. 105/14-05-2013 έγγραφο του Εποπτικού Συμβουλίου για την λύση της εταιρίας απαιτείται να αναφέρεται ρητά ή ότι η εταιρία τίθεται σε εκκαθάριση και να ορίζει εκκαθαριστές ή ότι πρόκειται για οριστική λύση και να αναφέρει και ότι περατώθηκε η εκκαθάριση. Σε περίπτωση λύσης ΕΠΕ, όπου η συμβολαιογραφική πράξη λύσης ορίζει ότι πρόκειται για

«1. Με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των νομικών γεγονότων, δηλώσεων, εγγράφων και λοιπών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, επέρχονται, ως προς τις ομόρρυθμες εταιρείες, τις ετερόρρυθμες εταιρείες (απλές ή κατά μετοχές), τις ανώνυμες εταιρείες, τις

περιορισμένης ευθύνης, τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, τους αστικούς συνεταιρισμούς, τις εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και τους υπόχρεους που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1, τα ακόλουθα αποτελέσματα:

α. Τα υπό σύσταση νομικά πρόσωπα που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο αποκτούν νομική προσωπικότητα.

β. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που ρυθμίζουν τη μετατροπή

ή το μετασχηματισμό των εταιρειών, συντελείται η μετατροπή των υπόχρεων εταιρειών σε ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, αστικούς συνεταιρισμούς και σε εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

γ. Επέρχεται η τροποποίηση του καταστατικού.

δ. Συντελείται η συγχώνευση ή η διάσπαση, με μόνη την εγγραφή και πριν από τη διαγραφή της εταιρείας που απορροφάται ή διασπάται.

ε. Επέρχεται η λύση, μετά από απόφαση των εταίρων ή έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης.

στ. Επέρχεται η αναβίωση.»

*** Η παράγραφος 1, όπως είχε τροποποιηθεί με την παρ.12 άρθρου 13 Ν.3853/2010, ΦΕΚ Α 90, αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.4 άρθρου 118 Ν.4072/2012, ΦΕΚ Α 86/11.4.2012.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, από την έναρξη της τήρησης του Γ.Ε.ΜΗ. και με την καταχώριση σε αυτό των νομικών γεγονότων, δηλώσεων, εγγράφων και λοιπών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, δημιουργείται για τους λοιπούς υπόχρεους, που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 1, μαχητό τεκμήριο εμπορικής ιδιότητας.

[3. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 12 επ. του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920 και του άρθρου 8α του κ.ν. 3190/1955, οι υπόχρεοι που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 1 του νόμου αυτού δεν μπορούν να αντιτάξουν, προς τρίτους, κάθε μορφής γεγονότα και μεταβολές που καταχωρίζονται υποχρεωτικά, εφόσον αυτά δεν καταχωρήθηκαν, εκτός αν αποδεικνύουν ότι οι τρίτοι είχαν λάβει σχετική γνώση ή αν τα γεγονότα και οι μεταβολές δεν παράγουν έννομες συνέπειες χωρίς προηγούμενη καταχώρισή τους. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για γεγονότα και μεταβολές που διαλαμβάνονται σε δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες αφορούν σε συλλογικές διαδικασίες ικανοποίησης πιστωτών].

*** Η παράγραφος 3 ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 248 περ.4 Ν.4072/2012, ΦΕΚ Α 86/11.4.2012.

4. Οι εγγραφές και καταχωρήσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. τεκμαίρονται ορθές και σύννομες μέχρι τη διόρθωσή τους σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 9.

¹² **Άρθρ. 38 Ν. 3190/1955**

1. Τροποποιήσεις της εταιρικής συμβάσεως δύναται να γίνη μόνον δι' αποφάσεως της συνελεύσεως λαμβανομένης δια πλειοψηφίας τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων εκπροσωπούντων τα τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλ. άρθρο 14 Ν.2842/2000 σχ.με μετατροπή μερίδων Ε.Π.Ε. σε ευρώ με αύξηση ή μείωση ή του κεφαλαίου, κατά παρέκκλιση της παρ.1 άρθ.38 του παρόντος

2. Επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 40 παρ. 4 η κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου απόφασις δέον να περιβληθή τον τύπον του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

3. Απόφασις λαμβανομένη συναινέσει πάντων των εταίρων απαιτείται προκειμένου α) περί μεταβολής της εθνικότητας της εταιρείας και β) περί επαυξήσεως των υποχρεώσεων των εταίρων ή της ευθύνης αυτών ως και περί μειώσεως των εκ του καταστατικού δικαιωμάτων αυτών εκτός αν άλλως ορίζεται εν τω παρόντι νόμο.

"4. Κάθε τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης μαζί με ολόκληρο το νέο κείμενο της σύμβασης υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας που ορίζει το άρθρο 8. Πριν από την τήρηση των παραπάνω διατυπώσεων, η τροποποίηση δεν παράγει αποτελέσματα".

¹³ **Άρθρο 16 Ν. 3419/2005**

Δημοσιότητα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου

1. α) Η εμπορική δημοσιότητα πραγματοποιείται με: αα) Την καταχώριση, αρχική ή μεταγενέστερη, στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο, και

ββ) τη δημοσίευση στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. ή, κατά περίπτωση, το Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5, των πράξεων και στοιχείων για τα οποία επιβάλλεται υποχρέωση δημοσιότητας.

γγ) Ειδικά ως προς τους υπόχρεους που αναφέρονται στην παράγραφο 2α του άρθρου 13, δεν τίγονται οι διατάξεις της ειδικής νομοθεσίας οι οποίες προβλέπουν διατυπώσεις δημοσίευσης των καταχωρίσεων. Στην περίπτωση αυτή, η ολοκλήρωση της εμπορικής δημοσιότητας προϋποθέτει επιπλέον και την τήρηση της διαδικασίας που ορίζεται στην παράγραφο 2α του άρθρου 13.

οριστική λύση και ότι περατώθηκε η εκκαθάριση, η δημοσίευση της λύσης αυτής υποκαθιστά την δημοσίευση ισολογισμού περάτωσης εκκαθάρισης ή η εταιρία διατηρεί την υποχρέωση της για τη δημοσίευση του ισολογισμού αυτού.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 (βλ. υποσ. 11) του ν. 3419/2005 η καταχώριση είναι απαραίτητη προκειμένου να επέλθει η λύση εταιρίας, εάν η λύση αποφασίστηκε από τους εταίρους. Συνεπώς η συμβολαιογραφική πράξη δεν έχει επιφέρει μέχρι την καταχώρισή της στο Γ.Ε.ΜΗ. τη λύση της Ε.Π.Ε. Σύμφωνα δε με τα άρθρα 48¹⁴ και 50¹⁵ του ν. 3190/1955 πρέπει να υποβληθούν σε δημοσίευση (άρθρο 48) ή δημοσιότητα (άρθρο 50) τόσο ο ισολογισμός έναρξης εκκαθάρισης όσο και ο ισολογισμός λήξης εκκαθάρισης της ΕΠΕ, οι οποίοι έπονται της λύσης της.

4) Όσον αφορά την είσοδο κληρονόμων σε ΕΠΕ, δεδομένου ότι αυτή συντελείται με την τροποποίηση καταστατικού και με σύμπραξη συμβολαιογράφου οφείλουμε να ελέγχουμε αν εισέρχονται νόμιμα ή μη; Σε κάθε περίπτωση ενημερώστε μας για τον τρόπο με τον οποίο εισέρχονται κληρονόμοι σε ΕΠΕ και σε Προσωπικές εταιρίες

Προκειμένου για **μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου εταιρίας περιορισμένης ευθύνης αιτία θανάτου**, ισχύουν όσα αναφέρονται στο άρθρο 29¹⁶ του ν. 3190/1955, σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα στο άρθρο 31 παρ. 2¹⁷ του ίδιου νόμου. Τη διαπίστωση της ιδιότητας του κληρονόμου ή κληροδόχου την κάνει ο διαχειριστής, προκειμένου να προβεί στην εγγραφή στο Βιβλίο Εταίρων του άρθρου 25¹⁸ του ν. 3190/1955. Περαιτέρω

14 Άρθρ. 48. Ν. 3190/1955

Αμα τη ενάρξει της εκκαθάρισεως, οι εκκαθαρισταί υποχρεούνται να ενεργήσωσιν απογραφήν της εταιρικής περιουσίας και καταρτίσωσιν ισολογισμόν, ον δημοσιεύουσιν εις το εν άρθρω 8 παρ. 3 Δελτίον. Εφ' όσον η εκκαθάρισις εξακολουθεί, οι εκκαθαρισταί υποχρεούνται να καταρτίζωσι καθ' έκαστον έτος ισολογισμόν.

15 Άρθρο 50 Ν. 3190/1955

" Μετά την περάτωση της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές καταρτίζουν τον τελικό ισολογισμό, που υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 παρ. 1 και τον δημοσιεύουν στο Δελτίο που προβλέπεται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου. Στη συνέχεια διανέμουν το προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας στους εταίρους, ανάλογα με τη μερίδα συμμετοχής τους".

16 Άρθρ. 29 ν. 3190/1955 Μεταβίβασις του εταιρικού μεριδίου αιτία θανάτου ή λόγω προικός

1. Εν τω καταστατικώ δεν δύναται να ορίζηται ότι απαγορευέται η μεταβίβασις του εταιρικού μεριδίου αιτία θανάτου ή λόγω προικός. Δύναται όμως να ορίζηται ότι το εταιρικόν μερίδιον θα εξαγοράζηται κατά τας περιπτώσεις ταύτας υπό προσώπου υποδεικνυομένου παρά της εταιρείας κατά την πραγματικήν αυτού αξίαν προσδιοριζόμενην υπό του Προέδρου των πρωτοδικών κατά την διαδικασίαν του άρθρου 634 της Πολιτικής Δικονομίας.

2. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον υπόδειξις υπό της εταιρείας δύναται να γίνη εντός μηνός από της εγγραφής της αιτία θανάτου ή λόγω προικός μεταβίβασεως εις το κατά το άρθρον 25 βιβλίον των εταίρων διά δηλώσεως αυτής προς τον κληρονόμον τον κληροδόχον ή τον προικολήπτην. Η δήλωσις κοινοποιείται και προς τους εταίρους οίτινες έχουσι δικαίωμα προτιμήσεως εν τη εξαγορά εάν δηλώσωσι τούτο εγγράφως προς την εταιρείαν εντός μηνός. Ασκουμένου του δικαιώματος προτιμήσεως υπό πλειόνων εταίρων συντρέχουσιν άπαντες κατά λόγον της συμμετοχής αυτών.

3. Εν περιπτώσει μεταβίβασεως του εταιρικού μεριδίου αιτία θανάτου η εις το κατά το άρθρον 25 βιβλίον των εταίρων εγγραφή γίνεται μετά την υπό του κληρονόμου ή του κληροδόχου προσαγωγήν προς την εταιρείαν των εγγραφών νομιμοποιήσεως αυτού.

4. Κατά της εν παρ. 1 αποφάσεως του Προέδρου των Πρωτοδικών επιτρέπεται έφεσις ενώπιον του Προέδρου των Εφετών εντός μηνός από της κοινοποιήσεως.

17 Άρθρ. 31 Ν. 3190/1955

1. Περιελθόντος εταιρικού μεριδίου εις εταίρον αυξάνει αναλόγως ο αριθμός των εταιρικών αυτού μεριδίων.

2. Η λόγω μεταβίβασεως του εταιρικού μεριδίου μεταβολή εν τω προσώπω των εταίρων ως και η κατά την προηγουμένην παράγραφον αύξησις ή μείωσις του αριθμού των εταιρικών μεριδίων υπόκειται και εις τας κατά το άρθρον 8 οριζόμενας διατυπώσεις δημοσιότητος.

18 Άρθρ. 25 Ν. 3190/1955

Οι διαχειρισταί υποχρεούνται όπως τηρώσιν εις την Ελληνικήν και τα εξής βιβλία εκτός των υπό άλλων νόμων επιβαλλομένων δεόντως θεωρούμενα υπό του Οικονομικού Εφόρου.

1. Το βιβλίον εταίρων, εν τω οποίω καταχωρίζονται το όνομα του εταίρου η ιθαγένεια και η διεύθυνσις της κατοικίας αυτού αι εισφοραί εκάστου ως και αι τυχόν μεταβολαί των προσώπων των εταίρων.

2. Το βιβλίον πρακτικών συνελεύσεων εν τω οποίω καταχωρίζονται αι υπό των εταίρων λαμβανόμεναι αποφάσεις.

3. Το βιβλίον πρακτικών διαχειρίσεως εν τω οποίω καταχωρίζονται αι αποφάσεις των διαχειριστών.

έχει την υποχρέωση τήρησης των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 31¹⁹ του ν. 3190/1955. Επειδή όμως, σύμφωνα με το άρθρο 6²⁰ του ν. 3190/1955 τα στοιχεία των εταιρών ανήκουν στο ελάχιστο περιεχόμενου του καταστατικού, με την είσοδο του κληρονόμου, η οποία διαπιστώνεται από τον διαχειριστή προκειμένου να κάνει την εγγραφή στο Βιβλίο Εταίρων θα πρέπει να επακολουθήσει τροποποίηση του καταστατικού της Ε.Π.Ε., η οποία γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 15 (βλ. υποσ. 11) του Ν. 3419/2005 και του άρθρου 38 (βλ. υποσ. 12) του Ν. 3190/1955 προκύπτει πως απαιτείται να τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 (βλ. υποσ. 13) του ν. 3419/2005, δηλαδή α) με καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., β) με δημοσίευση στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. και γ) με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης στο ΦΕΚ/ΤΑΕ-ΕΠΕ & Γ.Ε.ΜΗ.

Όσον αφορά στις προσωπικές εταιρίες, ο θάνατος επιφέρει την έξοδο του εταίρου από την εταιρία (βλ. άρθρο 260²¹ ν. 4072/12). Ωστόσο μπορεί να έχει συμφωνηθεί μεταξύ των εταιρών η δυνατότητα εισόδου των κληρονόμων, οπότε τότε χωρεί εφαρμογή του άρθρου 265²² του ν. 4072/12.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11²³ του Ν. 3419/2005 η αρμόδια υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. αν περιέλθουν σε αυτήν **ληξιαρχικές πράξεις θανάτου** του υπόχρεου φυσικού

¹⁹ **Άρθρ. 31 Ν. 3190/1955**

1. Περιεχθέντος εταιρικού μεριδίου εις εταίρον αυξάνει αναλόγως ο αριθμός των εταιρικών αυτού εριδίων.
2. Η λόγω μεταβίβασης του εταιρικού μεριδίου μεταβολή εν τω προσώπω των εταίρων ως και η κατά την προηγουμένη παράγραφον αύξησης ή μείωσης του αριθμού των εταιρικών μεριδίων υπόκειται και εις τας κατά το άρθρον 8 οριζόμενας διατυπώσεις δημοσιότητας.

²⁰ **Άρθρ. 6. ν 3190/1955**

1. **Η εταιρική σύμβασις καταρτίζεται μόνον διά συμβολαιογραφικού εγγράφου.**
2. **Το εταιρικών έγγραφον δέον να περιέχη** α) το όνομα το επώνυμον και το επάγγελμα των εταίρων την κατοικίαν και την ιθαγένειαν αυτών β) την εταιρικήν επωνυμίαν γ) την έδραν της εταιρείας και τον σκοπόν αυτής. Ως έδρα δέον να ορίζηται εις Δήμος ή μία Κοινότης της Ελληνικής Επικρατείας δ) την ιδιότητα της εταιρείας ως περιορισμένης ευθύνης ε) **το κεφάλαιον της εταιρείας την μερίδα συμμετοχής και τα τυχόν πλείονα εταιρικά μερίδια εκάστου ως και βεβαίωσιν των ιδρυτών περί καταβολής του κεφαλαίου** στ) το αντικείμενον των εις είδος εισφορών την αποτίμησιν αυτών και το όνομα του εισφέροντος εταίρου ως και το σύνολον της αξίας των εις είδος εισφορών ζ) την διάρκειαν της εταιρείας.

²¹ **Άρθρο 260 Ν. 4072/2012**

Γεγονότα που επιφέρουν την έξοδο του εταίρου

1. Ο θάνατος, η πτώχευση και η υποβολή σε δικαστική συμπαράσταση εταίρου επιφέρουν την έξοδο του από την εταιρεία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση. 2. Η εταιρική σύμβαση μπορεί να προβλέπει και άλλα γεγονότα που συνεπάγονται την έξοδο του εταίρου.

²² **Άρθρο 265 Ν. 4072/2012**

Κληρονόμοι θανόντος εταίρου

1. Σε περίπτωση συνέχισης της εταιρείας με τους κληρονόμους θανόντος εταίρου κάθε κληρονόμος μπορεί να εξαρτήσει την παραμονή του στην εταιρεία από το αν θα λάβει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου. Εφόσον οι εταίροι δεν κάνουν δεκτή την πρόταση, ο κληρονόμος μπορεί να εξέλθει από την εταιρεία.

2. Τα ανωτέρω δικαιώματα μπορεί να ασκήσει ο κληρονόμος μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την αποδοχή της κληρονομίας ή την απώλεια του δικαιώματος για την αποποίηση της. Εφόσον ο κληρονόμος είναι ανίκανος ή περιορισμένα ικανός για άσκηση των πιο πάνω δικαιωμάτων, η προθεσμία αρχίζει από το διορισμό του νόμιμου αντιπροσώπου του.

3. Στην εταιρική σύμβαση μπορεί να ορίζεται ότι αν ο κληρονόμος λάβει τη θέση ετερόρρυθμου εταίρου, το ποσοστό συμμετοχής του στα κέρδη θα είναι διαφορετικό από εκείνο του κληρονομούμενου.

²³ **Άρθρο 11 Ν. 3419/2005**

4. Η αρμόδια υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. προβαίνει σε αυτεπάγγελτη καταχώριση, μεταβολή ή Διαγραφή χωρίς την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Αν περιέλθουν σε αυτήν, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 4, διοικητικές πράξεις των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης ή των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που αφορούν την καταχώριση, τη μεταβολή ή τη Διαγραφή των ανωνύμων εταιρειών, των ευρωπαϊκών εταιρειών, των ευρωπαϊκών συνεταιριστικών εταιρειών και των υποκαταστημάτων των ημεδαπών και αλλοδαπών εταιρειών στην ημεδαπή που υπάγονται στις υπηρεσίες αυτές.

β. Αν περιέλθουν σε αυτήν ληξιαρχικές πράξεις θανάτου του υπόχρεου φυσικού προσώπου ή του φυσικού προσώπου, του οποίου ο θάνατος επηρεάζει τη νομική κατάσταση, τη διαχείριση ή την εκπροσώπηση υπόχρεου νομικού προσώπου, ένωσης προσώπων ή υποκαταστήματος.

γ. Αν περιέλθουν σε αυτήν, με οποιονδήποτε τρόπο, δικαστικές αποφάσεις που δημιουργούν, κηρύσσουν, αναγνωρίζουν ή μεταβάλλουν έννομες καταστάσεις και σχέσεις του υπόχρεου, οι οποίες αντιπάζονται κατά νόμο προς κάθε τρίτο και οι οποίες αφορούν την καταχώριση, μεταβολή ή Διαγραφή, όπως δικαστικές αποφάσεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις ε', στ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 6, δικαστικές αποφάσεις, διοικητικές πράξεις ή δικαιοπραξίες που επιφέρουν τη λύση του υπόχρεου νομικού προσώπου ή της ένωσης

προσώπου ή του Φυσικού προσώπου, του οποίου ο θάνατος επηρεάζει τη νομική κατάσταση, τη διαχείριση ή την εκπροσώπηση υπόχρεου νομικού προσώπου, ένωσης προσώπων ή υποκαταστήματος, είναι υποχρεωμένα να προβεί αυτεπάγγελα στην καταχώρησή τους.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το Άρθρο 10²⁴ του ίδιου νόμου **οι υπόχρεοι με το θάνατό τους διαγράφονται από το Γ.Ε.ΜΗ**, κατόπιν της προσκόμισης, από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, της ληξιαρχικής πράξης θανάτου. Στην περίπτωση που οι κληρονόμοι του υπόχρεου συνεχίσουν την εμπορική δραστηριότητα, καθένας από αυτούς, υποχρεούται, αυτοτελώς να εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ. από το χρόνο αποδοχής, εκ μέρους του, της κληρονομίας ή την πάροδο της προθεσμίας για αποποίησή της.

Τέλος, αναφορικά με την κληρονομική διαδοχή ισχύουν οι γενικές διατάξεις.

Το παρόν κοινοποιείται στο Εποπτικό Συμβούλιο του Γ.Ε.ΜΗ.

Παρακαλείται η Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. για αποστολή στις Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και για ανάρτησή του στην ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ. (www.businessportal.gr)

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΣΩΤ. ΜΑΣΓΑΝΑΣ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο κ. Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Εμπορίου
- Γραφείο Γεν. Δ/ντη Εσωτερικού Εμπορίου
- Δ/νση μας

προσώπων, δικαστικές αποφάσεις, διοικητικές πράξεις ή δικαιопραξίες που επιφέρουν την είσοδο ή αποχώρηση εταίρων, μελών υπόχρεων νομικών προσώπων και ενώσεων προσώπων και το διορισμό ή την παύση εκπροσώπων των υπόχρεων νομικών προσώπων, ενώσεων προσώπων και υποκαταστημάτων.

δ. Αν περιέλθουν σε αυτήν, με οποιονδήποτε τρόπο, αιτήσεις και δηλώσεις, που αναφέρονται στην περίπτωση η' της παραγράφου 2 του άρθρου 6.

²⁴ Άρθρο 10 Ν. 3419/2005

Διαγραφή

1. Οι υπόχρεοι διαγράφονται από το Γ.Ε.ΜΗ. στις ακόλουθες περιπτώσεις:

γ. Με το θάνατό τους ή την κήρυξή τους σε αφάνεια. Με την επιφύλαξη του άρθρου 11, η Διαγραφή διενεργείται με την προσκόμιση, από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον, της ληξιαρχικής πράξης θανάτου ή της τελεσίδικης απόφασης κήρυξης σε αφάνεια, η οποία συνοδεύεται από πιστοποιητικό δημοσίευσής της κατά το άρθρο 47 Α.Κ.. Αν οι κληρονόμοι του υπόχρεου συνεχίσουν την εμπορική δραστηριότητα του θανόντος, καθένας από αυτούς υποχρεούται, αυτοτελώς, να εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ. από το χρόνο αποδοχής, εκ μέρους του, της κληρονομίας ή την πάροδο της προθεσμίας για αποποίησή της.